

delegatska
Priloga

marec 1984

Logaške NOVICE

Ocena – analiza stanja na področju družbenega varstva otrok v občini Logatec

I. UVOD

Skupnost otroškega varstva je samoupravna interesna skupnost, v kateri delavci, drugi delovni ljudje in občani po načelih solidarnosti in vzajemnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za izvajanje pravic v zvezi z varstvom materinstva in socialno varnostjo otrok ter za uresničevanje dogovorjenega obsega vzgoje in varstva predšolskih otrok.

Skupnost otroškega varstva upravlja skupščina skupnosti, ki jo sestavljata zbor uporabnikov in zbor izvajalcev. Delegate te v zbor uporabnikov delegirajo delegacije uporabnikov. Delegate v zbor izvajalcev pa delegira temeljna organizacija združenega dela, ki opravlja vzgojo in varstvo otrok – VVZ Kurirček.

V skupščini skupnosti delegati oblikujejo politiko na področju družbenega varstva otrok, programe dela, finančne načrte in zaključne račune, sklepajo družbene dogovore in samoupravne sporazume za izvrševanje nalog skupnosti, sprejemajo statut in druge samoupravne splošne akte skupnosti, volijo in razrešujejo predsednika skupščine in organov skupščine ter druge delavce skladno s statutom. Po predhodnem izjavljanju delavcev, drugih delovnih ljudi in občanov v TOZD, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, odločajo delegati v skupščini o samoupravnih splošnih aktih, s katerimi urejajo materialne pravice.

DELOVANJE DELEGATSKEGA SISTEMA

Ugotavljamo, da je prisotnost delegatov zbora uporabnikov na sejah skupščin slaba. V zadnjem mandatnem obdobju je bila najboljša udeležba na prvi redni seji skupščine, kjer je bilo prisotnih 70 % delegatov zbora uporabnikov, na vseh ostalih sejah je bila najboljša udeležba delegatov 54 %. Zadnji dve seji skupščine sta bili celo nesklepčni in smo morali naknadno pridobiti soglasje k sprejetim sklepom. Udeležba delegatov zbora izvajalcev je bila dobra, 100 % ali 89 %.

Na sejah skupščin je premalo razprav delegatov, pobud in pripomb, v zadnjem mandatnem obdobju so delegati postavili samo eno delegatsko vprašanje. Delegati redko prihajajo na skupščino z oblikovanimi predlogi svojih sredin in v glavnem zastopajo oziroma izražajo lastno mnenje.

V prejšnjem mandatnem obdobju je bilo število delegatskih mest v obeh zborih manjše, vendar je bila udeležba delegatov na sejah precej boljše.

Skupna strokovna služba SIS je za vodje delegacij organizirala dodatno tolmačenje gradiv za seje skupščin. Ugotovili smo, da so se posvetovanja oziroma dodatnega tolmačenja gradiva udeležili največkrat tisti delegati, ki so tudi sicer prisotni na sejah skupščin.

Pri skupščini skupnosti deluje predsedstvo, ki ga sestavljajo predsednik skupščine, predsednika obeh zborov, predsednik odbora samoupravne delavske kontrole in predsednik komisije za denarne pomoči, odbor samoupravne delavske kontrole, odbor za LO in DSZ in komisija za denarne pomoči.

Za oblikovanje politike usmeritev skupnih ciljev, skupnega sprejemanja odločitev o programiranju družbenega varstva otrok in opravljanje nalog, ki terjajo širšo solidarnost delovnih ljudi in občanov, ter drugih nalog, ki so skupnega pomena za družbeno varstvo otrok na območju SRS, se delovni ljudje in občani, organizirani v skupnosti, po njej in skupaj z drugimi občinskimi skupnostmi otroškega varstva združujejo v Skupnost otroškega varstva Slovenije. Skupnost ima v zboru uporabnikov in v zboru izvajalcev Skupnosti otroškega varstva Slovenije po eno delegatsko mesto.

Skupnost otroškega varstva je soustanoviteljica Skupnosti socialnega varstva občine Logatec.

Med Skupnostjo otroškega varstva Logatec in družbenopolitičnimi organizacijami bi moralo biti tesno sodelovanje, ko se obravnavajo zadeve s področja družbenega varstva otrok (t.j. predvsem izmenjava mnenj in stališč, sodelovanje predstavnikov skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij na sejah skupščine skupnosti in njenih organov, sodelovanje delegatov skupnosti na sejah organov in teles Skupščine občine Logatec in družbenopolitičnih organizacij ter organiziranje javnih razprav pri uresničevanju politike družbenega varstva otrok). Do sedaj takega sodelovanja v občini ni bilo. Čeprav prejmejo gradiva za vse seje skupščin, se predstavniki družbenopolitičnih organiza-

OPOZORILO vodjem delegacij, ki delegirajo delegate v Skupščino občine Logatec in Skupščino otroškega varstva občine Logatec.

Pred seboj imate gradivo o tem, kako v občini Logatec uresničujemo naloge in cilje, predvidene v planskih dokumentih in zakonih s področja družbenega varstva otrok. Gradivo je pripravila posebna delovna skupina.

Problematika te ocene bo na dnevnem redu Skupščine otroškega varstva Logatec konec marca letos, nato pa še na skupni seji Skupščine občine Logatec in otroškega varstva v aprilu 1984.

Glede na to, delovna skupina skupaj s predsedstvom Skupščine občine Logatec in Skupščine otroškega varstva Logatec predlaga vodjem delegacij, ki delegirajo delegate v občinsko skupščino in skupščino otroškega varstva, da v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, organizirajo skupaj z vodstvi družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti skupno razpravo.

Če boste ob razpravi gradiva imeli pripombe, vprašanja, mnenja, ali drugačna stališča, vas prosimo, da jih v pisni obliki pošljete pred sejo Skupščine otroškega varstva Logatec in sejo Skupščine občine Logatec na naslov: Občinska skupnost otroškega varstva Logatec, Notranjska 14.

Na vsa vprašanja, predloge, pobude bomo dali odgovore na seji Skupščine otroškega varstva Logatec, oziroma na skupni seji obeh skupščin meseca aprila letos.

cij sej skupščin niso udeleževali, predstavnik izvršnega sveta pa je bil prisoten na eni seji skupščine.

KAJ MENIJO O DELU DELEGACIJ V DELOVNIH ORGANIZACIJAH

V 18 delovnih organizacij smo poslali vprašalnike, na podlagi katerih smo želeli dobiti odgovore o delu delegacij in o tem; kako v delovnih organizacijah pomagajo svojim delavcem pri razreševanju problemov varstva otrok. Na vprašalnik je odgovorilo 15 delovnih organizacij. Alpina – obrat Rovte ni odgovorila na vprašanja o delu delegacije. Pri tem ne vemo, koliko so bile v oblikovanje odgovorov vključene delegacije.

a) Na vprašanje, kako se člani delegacije vključujejo v obravnavo gradiva za seje skupščin, je 46 % anketiranih odgovorilo, da člani delegacije obravnavajo gradiva za seje skupščin.

PTT je odgovorila, da se člani delegacije ne vključujejo v obravnavo, v Motelu Lom delegacija za SIS ne deluje, v Gradniku pa tečejo razprave največkrat o višini prispevka staršev v VVZ in glede lestvice prispevka staršev.

b) 86 % anketiranih je odgovorilo, da delegacije, drugi organi in posamezniki nimajo pripomb na programske dokumente družbenega varstva – vzgoje otrok, LB pa je pripomnila, naj Skupnost otroškega varstva Logatec v letu 1984 zagotovi, da se bodo vse oblike vzgoje in varstva izvajale v enakem obsegu kot leta 1983, razvijali pa naj bi tudi druge, cenejše oblike dnevnega varstva otrok, npr. 4-urno dnevno varstvo in vzgoja brez koriščenja prehrane. Politiko dodeljevanja denarnih pomoči naj bi bolj usmerili v dodeljevanje denarnih pomoči otrokom družin, ki so dejansko v težjem socialnem položaju. Prizadevati bi si morali za takšno udeležbo staršev k ceni storitve, ki bi enakomerneje obremenjevale starše glede na dohodek. Menijo, da ukrepi gospodarske stabilizacije še zlasti v razmerah hitre rasti cen in življenjskih stroškov ne smejo omejevati razvoja otroškega varstva pri zadovoljevanju vsakodnevnih potreb otrok. Normativi in standardi dnevnega varstva in vzgoje predšolskih otrok, vključenih v VV, naj bodo zagotovljeni na ravni leta 1981.

c) Predlog za izboljšanje družbenega varstva otrok v naši občini je poslala osnovna šola Edvarda Kardelja, ki meni, da bi se družbeno varstvo otrok izboljšalo z zgraditvijo oddelka VVZ v krajevni skupnosti Tabor, seveda, ko bodo za to možnosti in dovolj zainteresiranih.

d) Z delom delegacije je zadovoljnih 60 % anketiranih, 20 % je nezadovoljnih, Konfekcija pa je le delno zadovoljna. Pri delu delegacije pomagajo 73 % anketiranih strokovne službe, v osnovni šoli Edvarda Kardelja samoupravni organi, delegaciji PTT in Konfekciji pa pri delu nihče ne pomaga.

e) Delegacije so sklepčne pri 60 % anketiranih, niso sklepčne v NZD TOZD Zdravstvo, Motelu Lom in KLI-ju, 3 delovne organizacije na to vprašanje niso odgovorile. Gradivo za skupščine se v delegaciji Gozdarstva obravnava tudi v primeru nesklepčnosti delegacije. Sklepčnost je zelo težko zagotoviti, ker so v delegaciji zajeti gozdni delavci in kmetje kooperanti, ki jih je zaradi terenskega dela težko pritegniti k delu delegacije. Vodja delegacije člane večkrat opozarja in upajo, da se bo stanje izboljšalo. V NZD TOZD Zdravstvo opozarjajo na neodgovorno delo samoupravni organi TOZD (OOS in OOKZ), v Motelu Lom pa so razpravljali o delu delegacije na sejah DPO in DS TOZD. V KLI-ju ugotavljajo, da se za dosledno delo delegacije nihče ne čuti odgovornega, tudi vodje delegacij ne. Na sestankih DPO (sindikata) so pri ocenjevanju delegatskih in samoupravnih odnosov ugotovili, da so delavci nezainteresirani za odločanje.

f) Praksa povratne informacije je vpeljana v 53 % anketiranih, v 27 % ni vpeljana. V delegaciji Gozdarstva je vpeljana samo tedaj, ko se obrav-

navajo vprašanja, ki so bistvena, zanimiva za delavca (spremembe prispevnih stopenj ipd.)

Delegati neradi poročajo o sejah, kjer se obravnavajo strokovna gradiva. V Konfekciji delegat samo občasno poroča o sejah skupščin, v OŠ Edvarda Kardelja pa delegati poročajo na sejah delovne skupnosti. Povratna informacija ni vpeljana v KTL – Valkarton Logatec, razloga za to pa niso povedali.

g) V delegaciji osnovne šole Edvarda Kardelja so obravnavali še druga vprašanja, ki so vezana na vzgojo in varstvo otrok: celoletna mala šola, lutkovne predstave po vseh krajevnih skupnostih – ne samo enkrat letno, zaposlitev logopeda in alkoholizem. Pri svojem delu opažajo, da imajo otroci, ki niso v organiziranem družbenem varstvu, skromnejši besedni zaklad, da se težje vključijo v skupnost, niso tako komunikativni ipd. Pri otrocih, ki so bili v vrtcu, pa se pokaže večja sproščenost, igrivost in tudi razposajenost.

KAKO POMAGAJO DELOVNE ORGANIZACIJE DELAVCEM RAZREŠEVATI PROBLEM VARSTVA OTROK

Od delovnih organizacij smo želeli dobiti odgovore, ali so kdaj razpravljali o problemu varstva otrok svojih delavcev, ali so v konkretnih primerih skušali staršem pomagati razrešiti problem varstva otrok in na kakšen način.

a) Problem varstva otrok so reševali v NZD TOZD Zdravstvo, PTT, Konfekciji in v Valkartonu tako, da so materam, ki imajo otroke v vrtcu, omogočili delo samo v dopoldanski izmeni. V KLI-ju so v primerih, ko sta oba starša zaposlena v njihovi delovni organizaciji, omogočili delo v izmenah. V Konfekciji pa so delavkam, ki imajo urejeno varstvo v popoldanskem času, omogočili delo v popoldanski izmeni. V LB so delavki iz Hotedršice, ki je vozila dva otroke v varstvo v VVZ Logatec, s posredovanjem vodstvenih delavcev v VVZ omogočili varstvo v oddelku v Hotedršici.

V ostalih delovnih organizacijah o tem problemu niso razpravljali, ker so si starši sami uredili varstvo za svoje otroke ali ker nihče od delavcev tega problema ni izpostavil.

Pri reševanju problema varstva otrok niso mogli pomagati le v Motelu Lom zaradi narave dela – delajo neprekinjeno v treh izmenah. Zaradi tega problema si več delavk išče delo v drugih delovnih organizacijah.

b) Kako vpliva neurejeno varstvo otrok na počutje delavcev na delovnem mestu, na kvaliteto dela in na produktivnost, so ugotavljali v LB in Konfekciji in ugotovili, da je zaradi neurejenega varstva otrok prisotna večja odsotnost mater z otroki z dela (bolniška) in da je posledica neurejenega varstva otrok nižja produktivnost dela posameznega delavca.

II. NALOGE SKUPNOSTI

V skupnosti smo se dogovorili, da bomo v okviru materialnih možnosti zagotavljali sredstva za izvedbo naslednjih programov:-

- vzgojo in varstvo predšolskih otrok v VVZ,
- organizacijo varstva predšolskih otrok v varstvenih družinah,
- izvajanje 80-urnega vzgojnega programa za otroke, ki niso vključeni v organizirano vsakodnevno varstvo v vseh krajevnih skupnostih (cicibanove urice),
- izvedba programa male šole za otroke pred vstopom v prvi razred osnovne šole,
- zagotavljanje sredstev za kritje amortizacije po z zakonom predpisanih minimalnih stopnjah,
- za subvencioniranje oskrbnin,
- za izvedbo programa telesne vzgoje in ure pravlje,
- za štipendiranje vzgojiteljic,
- za letovanje predšolskih otrok,
- za nadomestilo osebnega dohodka za referenta za denarne pomoči otrokom,

- za delovanje skupnosti in strokovne službe,

- za sofinanciranje humanitarnih organizacij, Logaških novic, in Skupnosti socialnega varstva Logatec,

- za ostale storitve in naloge (provizija SDK, davčni upravi, funkcionalni izdatki),

- za plačilo anuitet za že zgrajene objekte,

- za minimalni obseg denarnih pomoči.

Program skupnih nalog družbenega varstva otrok v SRS pa obsega:

- varstvo matere in novorojenca (nadomestilo osebnega dohodka v času porodniškega dopusta, minimalno porodno nadomestilo združenim kmetici, pomoč pri opremljenosti novorojenca),

- pospeševanje razvoja vzgojnovarstvenih dejavnosti, sofinanciranje predšolske vzgoje razvojno motenih otrok, ki so na zdravljenju v Kliničnem centru v Ljubljani,

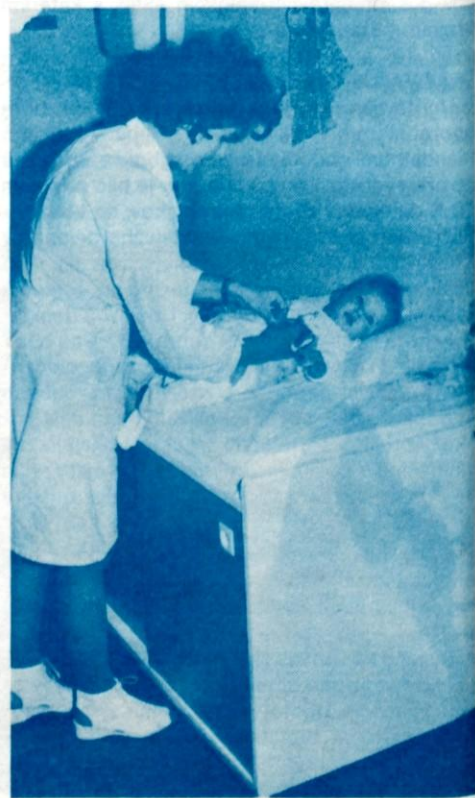
- sredstva za delovanje samoupravnih organov in strokovne službe Skupnosti otroškega varstva Slovenije.

1. VZGOJNOVARSTVENA DEJAVNOST

V naši občini se vzgojnovarstvena dejavnost odvija v VVZ Kurirček v krajevni skupnosti Naklo in v dveh oddelkih v krajevni skupnosti Rovte in Hotedršica. V VVZ Kurirček je 12 oddelkov, od tega 4 oddelki dojenčkov v starosti do 2 1/2 let in 8 oddelkov za predšolske otroke v starosti od 2 1/2 let do vstopa v osnovno šolo. Vključenih je 248 otrok.

V oddelku v krajevni skupnosti Hotedršica je mešani oddelk za otroke v starosti od 3 let do vstopa v šolo. Vključenih je 15 otrok. V krajevni skupnosti Rovte sta dva nerazvita oddelka za otroke v starosti od 7 mesecev do vstopa v šolo. Vključenih je 19 otrok.

Vseh predšolskih otrok v starosti od 7 mesecev do 7. leta je v naši občini 871, v vzgojnovarstveno dejavnost je vključenih 282 otrok, kar predstavlja 32 %. V dogovoru o temeljnih družbenega plana občine za obdobje 1981-1985 smo si zastavili cilj, da bi se približali 50 %-nemu zajetju otrok v organizirano družbeno varstvo s tem, da so se podpisniki zavezali, da bodo združili sredstva za izgradnjo vrtca v krajevni skupnosti Tabor, krajevni skupnosti Rovte in krajevni skupnosti Naklo v soseski S-1 za Narodnim domom.

V krajevni skupnosti Rovte je oddelek pričel z dejavnostjo oktobra leta 1982. V samoupravnem sporazumu o temeljih plana skupnosti za obdobje 1981-1985 je predvideno zajetje 60 otrok v soseski S-1 za Narodnim domom in zajetje 60 otrok v krajevni skupnosti Tabor. V soseski S-1 že potekajo pripravljala dela za izgradnjo bloka, v katerem so v pritličju predvideni prostori za vzgojnovarstveno dejavnost. Del stroškov za izgradnjo prostorov je vkalkuliran v ceno m² stanovanj, ki so namenjena prodaji, skupnost pa mora zagotoviti sredstva za dokončno usposobitev in za opremo prostorov. Tudi v primeru, da nam uspe s sredstvi samoprispevka zgraditi enoto v krajevni skupnosti Tabor, ocenjujemo, da ne bomo dosegli 50 % zajetja predšolskih otrok v organizirano družbeno varstvo, ker je v naši občini prisoten močan faktor priseljevanja.

ALI SMO STARŠI PREMALO ZAINTERESIRANI ZA DRUŽBENO VZGOJO IN VARSTVO OTROK?

V novembru je bil vsem staršem predšolskih otrok v naši občini poslan vprašalnik, na podlagi katerega smo skušali izvedeti za dejanske potrebe po organiziranem družbenem varstvu v posameznih krajevnih skupnostih.

Vprašalnik smo poslali 679 družinam, nanj pa jih je odgovorilo le 290 (42 %), od katerih ima otroke že vključene v vrtec 111 družin (38 %). Tako kaže na zaskrbljujočo nezainteresiranost staršev za reševanje problematike družbenega varstva otrok, ki je prisotna v naši občini. Vsako leto je za sprejem v vrtec odklonjenih okoli 30 otrok. Občani, ki združujejo sredstva za vzgojo in varstvo predšolskih otrok v samoupravni interesni skupnosti otroškega varstva, bi morali kot uporabniki posvečati več pozornosti razvoju družbenega varstva predšolskih otrok s svojimi konkretnimi predlogi, ki jih imajo možnost posredovati neposredno na skupščini skupnosti preko svojih delegatov, bodisi iz krajevnih skupnosti ali delovnih organizacij.

a) Družinam, ki živijo v krajevnih skupnostih, kjer ni organiziranega družbenega varstva - Tabor, Laze, Vrh, Trate smo zastavili vprašanje, če bi bili pripravljeni svoje predšolske otroke vključiti v vrtec, če bi le-ta bil.

Poudarjamo, da podatki zaradi slabega odziva staršev najbrž niso odraz realnih potreb in zato niso oprijemljivi. V krajevni skupnosti Tabor je na to vprašanje odgovorilo 34 družin ali 32 % od vseh, ki jim je bil poslan vprašalnik. 24 družin je odgovorilo, da bi otroke vključili v vrtec, 10 družin pa ne.

V krajevni skupnosti Laze je odgovorilo 9 družin ali 47 % od vseh. 7 družin bi otroke vključilo v vrtec, 2 družini ne. V krajevni skupnosti Trate je odgovorilo 7 družin ali 23 % od vseh, 4 družine bi vključile otroke, 3 družine ne.

V krajevni skupnosti Vrh je odgovorilo 7 družin ali 70 % od vseh. 3 družine bi vključile otroke, 4 ne.

b) Razlogi, da bi starši vključili otroke v vrtec, so naslednji: primerna vzgoja, igre z vrstniki, vključevanje otrok v kolektiv. Starši, ki ne bi vključili otrok v vrtec, pa imajo varstvo urejeno pri sorodnikih ali pa otroke varuje mati, ki ni zaposlena. Nekaj staršev iz krajevne skupnosti Vrh in Trate je odgovorilo, da bi bil vrtec v vsakem primeru preveč oddaljen.

Starši rešujejo problem varstva otrok na različne načine. Iz odgovorov je razvidno, da je največ otrok, ki niso v vrtcu, v varstvu pri sorodnikih (30 %), v varstvu staršev, ki delata izmenično (17 %), pri materi, ki ni zaposlena (11 %), pri znancih, sosedih (4 %), pri treh družinah pa so otroci v varstvu starejšega brata ali sestre.

d) Starši so v pretežni meri (95 %), zadovoljni s tako obliko varstva, kot jo imajo. V primeru, da so otroci v vrtcu, so zadovoljni z varstvom zaradi primerne vzgoje, družbe otrok enake starosti, otroci se navajajo na samostojnost. Če so v varstvu pri sorodnikih ali starših, ki imata izmenični delovni čas, z varstvom nimajo velikih stroškov, otrok ni potrebno zgodaj zbuditi in voziti v vrtec in so bolj zdravi.

Starši, ki niso zadovoljni z varstvom, pa so navedli naslednje razloge: zgodno zburjanje otrok od 7. meseca starosti dalje, pogosto obolevanje, otroci istih staršev so v vrtcu celo dopoldne ločeni, težave s prevozi otrok v vrtec, vremenske neprilike, previsoka cena v vrtcu.

Ugotovili smo, da je 35 % staršev, ki so nam odgovorili na vprašalnik, zaposlenih izven Logatca. Nekaj izmed teh staršev je navedlo, da niso zadovoljni z varstvom v vrtcu, ker urnik takim staršem ni prilagojen.

KAKO JE POSKRBLJENO ZA OTROKE, KI NISO VKLJUČENI V VRTEC

Za otroke, ki niso vključeni v dnevno varstvo v vrtec, so organizirane cicibanove urice, ure pravljič in telesne vzgoje in druge občasne oblike vzgojnega dela ob raznih priložnostih. Z vsebinsko platjo so bili starši seznanjeni preko Logaških novic in preko zvočnikov v delovnih organizacijah, vendar je obisk otrok zelo slab. Ugotavljamo, da se k tem oblikam vzgojnega dela vračajo otroci iz rednega dnevnega varstva. Te dejavnosti se že nekaj let odvijajo v krajevni skupnosti Naklo, Rovte in Hotedršica. V letu 1984 si bomo prizadevali te oblike organizirati tudi v krajevni skupnosti Tabor in Laze. V letu 1983 se je udeležilo 80 otrok cicibanovih uric, ur pravljič in telesne vzgoje pa 50 otrok. V sodelovanju s krajevnimi skupnostjo Naklo je bilo organizirano novoletno praznovanje za 600 otrok.

Ugotavljamo, da starši premalo razmišljajo o pomembnosti spodbujanja razvojnih možnosti otrok v predšolskem obdobju. Če rešijo problem samega varstva otrok, je le malo pripravljenosti za vključitev otrok v druge oblike vzgoje, ki jih skupnost zagotavlja preko izvajalcev.

Izvedba vzgojnih programov za otroke, ki niso v dnevnem varstvu v vrtcu, ni odvisna samo od izvajalcev, ker je organizacija povezana s številnimi težavami, kot so prevozi, zagotovitev primernih prostorov, in končno pripravljenost staršev, da otrokom omogočijo obisk (spremstvo). Sredstva za izvedbo programov v celoti zagotavlja skupnost.

a) Iz odgovorov staršev je razvidno, da jih je 75 % vedelo za te programe, 25 % pa ne. Med vzroki za neudeležbo so navedli oddaljenost (56 družin), otrokom ne morejo zagotoviti spremstva (18 družin), nekateri otroci pa so še premajhni za obisk programov.

b) Za vse predšolske otroke v starosti od 5 do 7 let je vsako leto organizirano letovanje na morju. Stroške letovanja delno pokriva skupnost, delno pa starši, odvisno od dohodka na družinskega člana. Tudi letovanja se udeleži le manjše število otrok, ki niso v vrtcu. Razpis je vsako leto objavljen v Logaških novicah. V letu 1983 je bil dopis s prošnjo, naj o letovanju skušajo obvestiti starše, poslan tudi vsem krajevnim skupnostim v naši občini, vendar je kljub temu 23 % staršev odgovorilo, da za letovanje niso vedeli.

Svoje otroke bi na letovanje poslalo 92 družin, ker menijo, da je morje koristno ne le zaradi zdravja, ampak otroci tam tudi splavajo oziroma premagajo strah pred vodo, obenem pa letovanje prispeva k osamosvajanju otrok.

145 družin svojih otrok ne bi poslalo na morje, ker gredo sami. Manjše število staršev je navedlo, da otrok ne bi poslali na letovanje, ker bi bilo otrokom dolgčas, zaradi strahu, da se otroku ne bi kaj zgodilo, ali zaradi bojazni, da bi se otrok slabo počutil in delal težave tovarišicam. Tri družine pa menijo, da otrokom morje ni potrebno.

Pri obveščanju in razreševanju problemov za izvedbo vseh teh oblik vzgojnega dela za predšolske otroke bomo morali vsekakor pritegniti krajevne skupnosti, ki naj bi nam posredovale svoje predloge, pomagale razreševati probleme pri iskanju primernih prostorov, prevozih iz manjših in oddaljenejših krajevnih skupnosti.

PRIPRAVA OTROK NA ŠOLO

Izvedba priprave otrok na šolo je v naši pristojnosti od leta 1980. Za otroke v dnevnem varstvu poteka priprava skozi celo leto, za otroke v dnevnem varstvu poteka priprava skozi celo leto, za otroke izven dnevnega varstva pa je organizirana oblika skrajšanega programa, ki traja najmanj 120 ur. Skupnost si prizadeva povečati število ur tega programa, da bi vsem otrokom pred vstopom v šolo zagotovili čimbolj enake možnosti za telesni in duševni razvoj.

Tudi te stroške v celoti pokriva skupnost in zagotavlja prevoze.

KAKO JE Z VARSTVOM OTROK V VARSTVENIH DRUŽINAH

V samoupravnem sporazumu o temeljih plana skupnosti za obdobje 1981-1985 smo predvidevali organizacijo varstva otrok v varstvenih družinah. Taka oblika varstva je namenjena otrokom do 3. leta starosti. Momenti, ki vplivajo na ustanavljanje takih oblik varstva so naslednji:

- zagotoviti vzgojo, varstvo in nego otrokom, ki zaradi zdravstvenih razlogov ne morejo biti v vrtcu,
 - zagotoviti vzgojo, varstvo in nego otrokom, ki zaradi prostorskih problemov niso bili sprejeti v vrtec,
 - organizirati to obliko tam, kjer ni enote vrtca,
 - zagotoviti otrokom, ki potrebujejo varstvo, pogoje za normalen telesni in duševni razvoj.
- Pri organiziranju te oblike varstva pa nastopi vrsta težav:

– primerna družina oziroma varuška, ki mora izpolnjevati določene pogoje (prostorske, higienske, zdravstvene, primerna pripravljenost za delo z otroki),

– zaposlitev varuške za delo na domu s pravne vidika ni urejena (varuškin delavnik je daljši od 42 ur tedensko, kar zakon ne dopušča, vprašanje varstva otrok, ko varuška zbolí ali koristi redni letni dopust, kje zaposliti varuško v primeru, ko ne bo več potreb po varstvu v tej družini),

– ekonomska cena varstva v varstvenih družinah je višja kot v vrtcu (manjše število vključenih otrok – normativ je od 5 otrok, če varuška pripravljiva in nabavlja vso prehrano in do 7 otrok, če hrano vozijo iz vrtca).

Zato se v skupnosti zaenkrat še nismo odločili za tako obliko varstva. Če bi se odločili za organizacijo varstva otrok v varstvenih družinah, bi se morale vključevati tudi druge službe: otroški dispanzer, patronažna služba, socialna služba, krajevne skupnosti in organizacije združenega dela.

ALI JE OSKRBNINA V VRTCU RES PREVISOKA?

Ekonomska cena na otroka mesečno je znašala v letu 1983 v Kurirčku 6.804 din za dojenčka in 4.682 din za predšolskega otroka. Enoti v Rovtahn in Hotedršici sta organizacijsko majhni, zato je ekonomska cena dosti višja. Tako je znašala v enoti Hotedršica 7.743 din, v enoti v Rovtahn pa 8.213 din. Skupščina skupnosti se je opredelila, da bo cena za starše v obeh enotah enaka kot v Kurirčku. Razliko pokriva skupnost v obliki subvencije, ki je znašala za oddelek v Hotedršici 559.800 din (ali 3.111 din mesečno na otroka), za oddelek v Rovtahn pa 816.240 din (ali 3.580 din mesečno na otroka). V Kurirčku do leta 1983 ni bila potrebna subvencija, v letu 1983 pa so v poletnih mesecih starši otroke, ki so končali program priprave na šolo, izpisovali in je prišlo do izpada prihodkov od staršev. Prav tako se je pojavljal izpad prihodkov od staršev zaradi bolezni otrok in praznikov (starši v tem primeru plačajo le 70 % režijo) in zaradi izpada pri razporeditvi staršev v dohodkovno lestvico. Za leto 1983 je znašala subvencija za VVZ Kurirček v Logatcu 400.040 din.

Skupnost v celoti pokriva stroške vzgoje in varstva, materialne stroške, stroške vodilnega osebja in prispevke iz dohodka, starši pa prispevajo za stroške prehrane, stroške vzdrževanja in čiščenja in za stroške uprave, kar predstavlja 42 % od ekonomske cene pri dojenčkih (2.841 din mesečno na otroka) in 44 % od ekonomske cene pri predšolskih otrocih (2.069 din mesečno na otroka).

Starši so od 1. 4. 1983, ko je bila ekonomska cena za leto 1983 potrjena na skupščini skupnosti, prispevali k stroškom oskrbe od 30 % do 60 % od ekonomske cene, odvisno od dohodka na družinskega člana. Starši so glede na dohodek na družinskega člana razporejeni v 12 dohodkovnih skupin. Pri dohodku do 4.000 din mesečno na družinskega člana znaša dnevni prispevek staršev 30 % od ekonomske cene, kar predstavlja za dojenčka 85,05 din, za predšolskega otroka pa 58,50 din. Pri dohodku nad 12.000 din mesečno na družinskega člana pa je dnevni prispevek staršev 60 % od ekonomske cene, kar predstavlja za dojenčka 170,10 din, za predšolskega otroka pa 117,05 din.

V ekonomski ceni predstavlja strošek prehrane samo 33,00 din dnevno na otroka. Zaradi nenehnih podražitev je bil sprejet sklep, da se prispevek staršev na račun prehrane od 1. 9. 1983 poveča za 10,00 din dnevno ne glede na lestvico prispevkov staršev.

Realizirana ekonomska cena je bila po opravljeni valorizaciji osebnih dohodkov in materialnih stroškov ob koncu leta 1983:

– v Logatcu: za dojenčke	7.453 din
za predšolske	5.092 din
– v Hotedršici	8.407 din
– v Rovtahn	8.932 din

Ker staršem ni mogoče zaračunati razlike v ekonomski ceni za celo leto nazaj, razliko pokriva skupnost. V letu 1983 je znašal prispevek skupnosti za vzgojni del program 11.481.000 din.

PREDLOGI IN PRIPOMBE STARŠEV NA DRUŽBENO VZGOJO IN VARSTVO OTROK

Starše smo v vprašalniku prosili, naj nam posredujejo svoje pripombe na doseganje varstva in predloge za izboljšanje varstva predšolskih otrok v naši občini.

Iz pripomb in predlogov je evidentno, da so starši predšolskih otrok naše občine zadovoljni z vrtcem, ki pa je predrag zlasti za mlade družine, ki si šele ustvarjajo dom. Zabeležena je pripomba, da starši premalo vedo o pomenu predšolske vzgoje, da pa si želijo organiziran program za otroke, ki niso vključeni v vrtec. Toda predstave bi želeli v svojih krajevnih skupnostih. Pripomb in predlogov je imelo relativno malo staršev, vendar pa so si te vsebinsko podobne in zajete v zgornjo alinejo.

Po posameznih krajevnih skupnostih so zabeležene takšne pripombe in predlogi:

V krajevni skupnosti Tabor je relativno majhen odziv v pripombah in predlogih, prevladuje pa želja po odpiranju novega oddelka vrtca v Gorenjem Logatcu. Nekaj je pripomb na delo obstoječega vrtca, vendar so le te tehnične narave. V krajevni skupnosti Naklo so pripombe sicer tudi številčno skromnejše, vendar vsebinsko bogate in raznolike.

Starši želijo povečanje kapacitet vrtca, daljši urnik oziroma delovni dan v vrtcu. Tožijo zaradi visoke cene varstva v vrtcu. Želijo, d če vrtec pomaga oblikovati primeren odnos otroka do alkohola, cigaret in toksikomanije. Menijo, da so otroci v vrtcu premalo poučeni o varnosti na cesti.

Pojavlja se mnenje, da se starši premalo zavdajo pomena predšolske vzgoje za vsestranski razvoj otroka, kar ima za posledico manjše vključevanje otrok v dejavnosti, ki jih organizira vrtec. V krajevni skupnosti Hotedršica so pretežno zadovoljni z vrtcem, pritožujejo pa se nad visoko ceno.

Starši iz krajevne skupnosti Vrh so predlagali, da bi se organizirale razne oblike vzgojnega dela tudi v njihovi krajevni skupnosti (v šolskih prostorih oz. prostorih krajevne skupnosti). Temu bi se starši z veseljem odzvali in vključevali otroke v te oblike vzgojnega dela, kajti prevoz otrok predstavlja velik strošek, ki so ga starši pripravljani nositi predvsem, ko je to nujno (mala šola, osnovna šola). Za potujoči vrtec bi bili zainteresirani samo ob sobotah, vendar bi otroke zgotovo vključili.

Tudi v krajevni skupnosti Rovte predlagajo potujoči vrtec za manjše zaselke ter boljše obveščanje o vseh oblikah vzgojnega dela, namenjenega otrokom, ki niso v vrtcu. Obenem menijo, da je vrtec predrag. V krajevni skupnosti Laze predlagajo za izvajanje programov za otroke, ki niso v vrtcu, osnovno šolo. Dejavnosti naj bi bile enkrat na teden ali vsaj dvakrat na mesec.

V krajevni skupnosti Trate pa menijo, da je potrebno spodbujati programe in dejavnosti otroškega varstva tudi v krajih, kjer te oblike še ni, saj so vsi otroci potrebni organizirane vzgoje in varstva.

Nekdo izmed staršev nam je poslal naslednji predlog:

Menim, da bi se moral vrtec odpirati s svojimi oblikami vzgojnega dela za otroke, ki niso v vrtcu ali žive v krajevnih skupnostih, kjer ni vrtca (Tabor, Trate, Laze . . .). Mislim, da prostor ne bi bil problem (šola, kulturni prostori). Ne bi bilo niti nujno, da te ure vodi ravno vzgojiteljica. Lahko bi

jih vodil kdo od mladincev, staršev, ki ima smisel za delo z otroki in je sposoben za določeno delo. Seveda bi moral ta mentor tesno sodelovati z vrtcem, se posvetiti in iskati pomoč. Trenutno manjka samo pobuda s strani vrtca za uvedbo teh ur, kajti menim, da nisem edina, ki bi bila pripravljena delati s temi otroki.

Predlog je dober in menimo, da bi ga bilo ob sodelovanju skupnosti, vrtca in mladih, ki bi bili pripravljani za delo z otroki, tudi realizirati. Vsekakor bomo to poskušali. Želimo pa si še več podobnih predlogov.

2. DENARNE POMOČI OTROKOM

Za program denarnih pomoči so se sredstva do konca leta 1980 združevala po načelih vzajemnosti in totalne solidarnosti po enotnih prispevnih stopnjah od osebnih dohodkov in Skupnosti otroškega varstva Slovenije za otroke delavcev in kmetov in v Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije za otroke upokojenecv. V novem srednjeročnem obdobju pa se vse, kar je povezano z otrokom in družino, rešuje na enem mestu, to je v okviru skupnosti otroškega varstva. Tako se v novem srednjeročnem obdobju v občini neposredno v sodelovanju s pristojnimi organi v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih denarne pomoči postopoma preobražajo v enoten socialni korektiv do otroka z ozirom na položaj in potrebe posameznega otroka, ne samo v družini, ampak tudi v bivalnem okolju.

V naši občini so občanom zagotovljene denarne pomoči v minimalnem obsegu, ki ne odstopa od meril, ki so bila sprejeta s samoupravnim sporazumom o temeljnih planov družbenega varstva otrok za obdobje 1981–1985. Orientacijska podlaga za določitev najvišjega dohodkovnega pogoja je življenjski strošek na otroka v mesecu oktobru preteklega leta. Do solidarnostnih sredstev za zagotovljeni minimalni obseg denarnih pomoči so upravičene skupnosti otroškega varstva, ki po poprečni prispevni stopnji zberejo manj sredstev kot znaša 90 % zagotovljenega programa in če je družbeni proizvod na prebivalca nižji od 80 % družbenega proizvoda na prebivalca v republiki. V naši občini ne prejemamo solidarnostnih sredstev, ker ne izpolnjujemo obeh pogojev. Tako je prispevna stopnja za sredstva, ki se zbirajo za denarne pomoči, precej visoka.

KDO IMA PRAVICO DO DENARNE POMOČI ZA OTROKE?

Pravica do denarne pomoči se ugotavlja na podlagi dejanskega socialnega položaja družine oziroma na osnovi dejanskega socialnega položaja otroka. Denarno pomoč za otroke naj bi prejemale samo tiste družine, ki si s svojim delom ne morejo zagotoviti socialne varnosti. Pri ugotavljanju dejanskega socialnega stanja družine se upoštevajo vsi dohodki družine iz preteklega leta, ne glede na vir ali predpis, po katerem jih družina ali otrok ima. Med dohodke družine se štejejo tudi vse že dodeljene socialnovarstvene pomoči.

Veliko vlogo pri ugotavljanju dejanskega socialnega položaja družin imajo delovne organizacije, ki morajo vse vloge za svoje delavce pregledati, preveriti točnost podatkov in vlogo dopolniti z mnenjem o socialnih razmerah v družini. Prav tu pa nastopijo težave. V vseh delovnih organizacijah namreč nimajo ustreznih služb, ki bi jim bil znan socialni in materialni položaj posamezne družine. V večjih delovnih organizacijah, npr. v KLI-ju, je ta problem rešen, saj imajo zaposleno socialno delavko. Težave se pojavijo tudi v delovnih organizacijah, kjer imajo zaposlene delavce pretežno iz drugih republik. Po zakonu so do denarne pomoči upravičeni tudi otroci delavcev iz drugih republik, ki imajo status de-

lavca v SR Sloveniji. Delovnim organizacijam pa stvarni socialni in materialni položaj teh družin ni znan.

Za otroke iz kmečkih in drugih družin, ki jim je pomoč nujno potrebna, in za otroke upokojen-
cev pregledajo vlogo občanov krajevne skup-
nosti, kjer ima občan, ki prosi za pomoč, stalno
bivališče. Tudi tu nastanejo problemi. Vloge ob-
ravnavajo na svetih krajevne skupnosti. Težko jih
je dopolniti z objektivnimi mnenji predvsem v
primerih, ko je stvarni socialni in materialni po-
ložaj družine tak, da bi si s svojim delom lahko
zagotovila socialno varnost, saj se člani sveta
bojijo zamere sokrajanov, kjer živijo. To pride do
izraza predvsem v manjših krajevnih skupnostih.

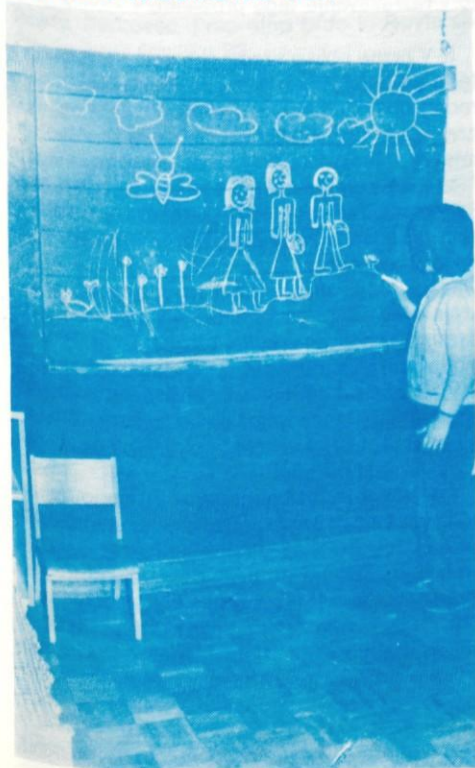
Komisiji za denarne pomoči (sestavljena je iz
13 delegatov iz delovnih organizacij in krajevnih
skupnosti, socialne delavke, patronažne sestre
in delegata davčne uprave) je dana možnost, da
v primerih, ko ugotovi, da živi družina kljub izka-
zanim dohodkom v težjih socialnih razmerah,
npr. zaradi bolezni, invalidnosti, elementarne
nesreče, večjega števila otrok ipd., prizna pravi-
co do denarne pomoči. Komisija lahko pomoč
poveča nad višino, ki je določena s sklepom o
dohodkovnih pogojih in o višini denarne pomoči
ali jo tudi zmanjša, kadar ugotovi, da družina
kljub izkazanemu dohodku živi v boljših social-
nih in materialnih pogojih. Prav pri teh odločitvah
mora imeti komisija mnenje delovne organizaci-
je ali krajevne skupnosti.

Otrok, ki je upravičen do denarne pomoči, je
upravičen tudi do povečane denarne pomoči, če
ima edinega hranilca ali če je težje telesno ali
duševno prizadet. Komisija prizna povečano de-
narne pomoč, če ugotovi, da je družina zato, ker
ima edinega hranilca ali ker ima težje telesno ali
duševno prizadetega otroka, v bistveno težjem
socialnem položaju. Tudi pri teh odločitvah ko-
misije je nepogrešljivo mnenje delovne organi-
zacije ali krajevne skupnosti.

KATERI OTROCI PREJEMAJO DE- NARNE POMOČI IN V KAKŠNI VIŠI- NI

Število otrok in število upravičen-
cev, ki so prejeli denarno pomoč
v letu 1983, je sledeče:

– Do 30. 4. 1983 so občani preje-
mali denarno pomoč (DP) za otroke
po dohodkovnih pogojih in višinah
denarne pomoči v letu 1982, upo-
števali so se dohodki iz leta 1981.

	doh. na dr. čl. mesečno	višina DP mes. na otr.	štev. uprav.	štev. otrok
delavci in upokojenci	do 2900	1.200,-	98	330
	2900–3700	850,-	72	182
	3700–4200	500,-	65	142
otroci iz kmečkih in drugih družin	KD 2800			
	letno na dr. čl.	500,-	29	73
denarna pomoč po prostem preudarku	povpr.	500,-	45	87
SKUPAJ:			309	814
Od tega: otroci din. hranil. – poveč. DP		200,-	46	71
težje teles. ali duš. prizadeti otroci		400,-	14	15

– Od 1. maja 1983 se je upravičenost do denarne pomoči ugotavljala na podlagi dohodkov družin iz leta 1982.

	doh. na dr. čl. mesečno	višina DP mes. na otr.	štev. uprav.	štev. otrok
delavci	do 3900	1.350,-	110	354
	3900–4200	950,-	21	58
	4200–4700	500,-	38	85
upokojenci	SKUPAJ:		169	497
	do 3900	1.350,-	9	19
	3900–4200	950,-	2	2
	4200–4700	500,-	2	2
kmetje prosti preud.–pov.pr.	SKUPAJ:		13	23
	3000 KD let./dr.čl.	500,-	26	66
		500,-	36	72
SKUPAJ:			244	658
Od tega: otroci edin. hran. – poveč. DP		300,-	28	45
težje priz. otr. – poveč. DO		500,-	11	12

Morda bo zanimiv podatek, da prejema denar-
no pomoč od 1. 5. 1983 dalje 201 otrok v staros-
ti od 0–7 let, 282 otrok v starosti od 7–15 let in
samo 109 otrok v starosti nad 15 let (vzrok: v
dohodek družine se šteje tudi štipendija).

Denarne pomoči prejema 69 delavcev iz dru-
gih republik za 200 otrok. Največ upravičencev,
tj. 52–169 otrok je v I. dohodkovni skupini (do-
hodek na družinskega člana znaša do din 3900
mesečno, denarna pomoč pa je 1.350,00 din
mesečno za vsakega otroka), 9 upravičencev –
16 otrok je v II. dohodkovni skupini (dohodek na
družinskega člana je od 3900 – 4200 din mesečno,
denarna pomoč pa 950,00 din za vsakega otro-
ka), 4 upravičenci – 6 otrok so v III. dohodkov-
ni skupini (dohodek na družinskega člana je od
4200 – 4700 din mesečno, denarna pomoč pa
500,00 din mesečno za vsakega otroka).

Denarnih pomoči in povečanih denarnih po-
moči otrokom je bilo v letu 1983 izplačanih v vi-
šini 8.320.850,- din.

KAJ NAJ BI NOVEGA PRINESEL SAMOUPRAV- NI SPORAZUM O SOCIALNOVARSTVENIH PO- MOČEH IN O PRISPEVKIH K SOCIALNOVAR- STVENIM STORITVAM

Predvidoma v začetku leta 1985 bo začel vel-
jati samoupravni sporazum o socialnovarstvenih
pomočeh in o prispevkih k socialnovarstvenim
storitvam.

Podlaga za presojo upravičenosti do social-
novarstvene pomoči bo dogovorjena raven so-
cialne varnosti, ki bo opredeljena z odstotki od
poprečnega mesečnega čistega osebnega do-
hodka na zaposlenega v SR Sloveniji v minule-
m letu.

Do ustrezne oblike socialnovarstvene pomoči
bosta upravičena občan oziroma družina, ki bo
imela manjši stvarni mesečni dohodek na dru-
žinskega člana, kot bo dogovorjena raven so-
cialne varnosti.

Za predšolske in šolske otroke ter za mladino,
dokler se redno šola, je v sporazumu opredelje-
na raven socialne varnosti 38 % od poprečnega
mesečnega čistega osebnega dohodka na za-
poslenega v SR Sloveniji v minulem letu. Višina
pomoči bo razlika med 38 % poprečnega me-
sečnega čistega osebnega dohodka na zapo-
slenega v SRS v minulem letu in med stvarnim
mesečnim dohodkom na družinskega člana. Ot-
rok, ki bo upravičen do denarne pomoči in je
težje telesno ali duševno prizadet, bo upravičen
do povečane denarne pomoči v višini največ
12 % poprečnega mesečnega čistega OD na za-
poslenega v SRS v minulem letu, otrok edinega
hranilca pa v višini 2 % v primeru, če drugi rodi-
telj ne bo sposoben prispevati za otrokovo pre-
življanje in je družina zaradi tega v težjem so-
cialnem položaju.

Če pomoči ne bo mogoče zagotoviti v funk-
cionalni obliki za kritje stroškov varstva in pre-
hrane v VVZ, prehrane v šoli ipd., bo pomoč iz-
plačana v gotovini. V tem primeru ne bo smela
presežati 15 % poprečnega mesečnega čistega
osebnega dohodka na zaposlenega v SRS v mi-
nulem letu oz. 25 % za težje telesno ali duševno
prizadetega otroka.

V primeru, da bo razlika med stvarnim meseč-
nim dohodkom na družinskega člana in ravni-
socialne varnosti družine manjša kot 4 % po-
prečnega čistega osebnega dohodka na zapo-
slenega v SRS v minulem letu, se pomoč ne
bo dodelila.

V sporazumu je poudarek na prosti presoji – pristojni organ bo lahko pri ugotavljanju upravičenosti do socialnovarstvene pomoči v utemeljenih primerih le-to odklonil ali jo dodelil v nižjem znesku, kot bi šla občani po določenih sporazuma. V primerih, ko družina zaradi posebnih socialnih razmer živi v težkih socialnih razmerah, pa bo organ lahko kljub večjemu dohodku priznal pravico do socialnovarstvene pomoči.

V samoupravnem sporazumu je opredeljen tudi enoten pristop k izračunu prispevkov zavezanecov k stroškom socialnovarstvenih storitev (za področje otroškega varstva so to oskrbnine v vrtcu), ki bo določen na podlagi socialnih razmer družine ob upoštevanju dogovorjene ravni socialne varnosti in meril sporazuma. Oskrbnina obsega stroške varstva in prehrane. Prispevek zavezanca k oskrbnini pa bo odvisen le od stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana v primerjavi z dogovorjeno ravni socialne varnosti in ne od cene socialnovarstvene storitve. Višina prispevka bo določena tako, da bo naprej izračunana oz. ugotovljena dogovorjena raven socialne varnosti posamezne družine in stvarni mesečni dohodek na družinskega člana, nato pa kolikšen odstotek dogovorjene ravni socialne varnosti pokriva stvarni mesečni dohodek na družinskega člana. Prispevek zavezanca bo nato izračunan po posebni letnici, opredeljeni v sporazumu.

Zavezanci za prispevek, katerih stvarni mesečni dohodek na družinskega člana ne bo pokrival 70 % dogovorjene ravni socialne varnosti, ne bodo prispevali k oskrbnini, ampak jo bo v celoti pokrivala skupnost.

Za lažje razumevanje naj navedemo primer:

– dogovorjena raven poprečne 4-članske družine je din 6680,- mesečno na člana. V primeru, da je stvarni mesečni dohodek na družinskega člana 5511,- din, predstavlja 82 % ravni socialne varnosti te družine. Prispevek zavezanca za oskrbnino bo znašal 835,- din mesečno za enega otroka, razliko do stroškov varstva in prehrane v vrtcu pa bo pokrivala skupnost iz sredstev, ki se zbirajo za denarne pomoči, kot funkcionalno obliko pomoči,

– pri dohodku 7030,- din mesečno na družinskega člana, kar predstavlja 105 % od dogovorjene ravni socialne varnosti poprečne 4-članske družine, bo prispevek za oskrbnino v vrtcu znašal 1791,- din za enega otroka itd.

(Pri izračunu so bili upoštevani dohodki leta 1982 in poprečni mesečni čisti OD na zaposlenega v SRS-v letu 1982).

BOMO ZMOGLI IZVAJATI DOLOČILA SPORAZUMA?

Na podlagi določb samoupravnega sporazuma je bil opravljen izračun potrebnih sredstev za denarne pomoči otrokom in za funkcionalne oblike. Izračun je pokazal, da bi z veljavnostjo sporazuma potrebovali cca 70 % več sredstev – za denarne pomoči otrokom 950.000,- din mesečno, za funkcionalne oblike pa 240.000,- din mesečno, skupaj torej cca 1.190.000,- din mesečno (od 1. 5. 1983 dalje cca din 700.000,-).

Določbe samoupravnega sporazuma naj bi začeli izvajati že s 1. 1. 1984, zaradi številnih pripomb pa je bil predlog samoupravnega sporazuma preimenovan v osnutek. Predlagamo, da delavci in občani v svojih sredinah (TOZD in KS) določbe samoupravnega sporazuma temeljito proučijo, saj bo za njihovo izvajanje potrebnih precej več sredstev.

3. PROGRAM SKUPNIH NALOG

Sredstva za program skupnih nalog se zbirajo v Skupnosti otroškega varstva Slovenije po enotni prispevni stopnji.

a) Pravica do porodniškega dopusta je pogojena z delovnim statusom upravičenca. Upravičenec uveljavlja pravico do porodniškega dopusta v organizaciji združenega dela, v delovni skupnosti ali v skupnosti otroškega varstva, na območju katere je zaposlen oz. opravlja samostojno dejavnost.

Porodniški dopust traja 246 dni, praviloma 28 dni pred porodom in 218 dni po porodu, praviloma do 8. meseca otrokove starosti, če upravičenec izrabí porodniški dopust v obliki popolne odsotnosti z dela ali do 12. meseca otrokove starosti, če upravičenec po preteku 105 dni nepretrganega dopusta izrabí porodniški dopust tako, da dela 21 ur na teden, praviloma 4 ure na dan.

Pravico do daljšega porodniškega dopusta ima upravičenec, ki neguje dvojčke ali več hkrati živorojenih otrok s predložitvijo dokazila, in upravičenec ki neguje težje telesno ali duševno prizadetega otroka s predložitvijo mnenja ustrezne institucije oz. konzilija zdravnikov, da potrebuje otrok zaradi prizadetosti daljšo in skrbnejšo nego.

Pravica do daljšega porodniškega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela traja do 12. meseca otrokove starosti oz. do 17. meseca otrokove starosti, če dela upravičenec 21 ur na teden in praviloma 4 ure na dan.

Nadomestilo osebnega dohodka za porodniški dopust znaša 100 % od osnove, tj. mesečnega poprečja osebnih dohodkov, ki jih je upravičenec dobil za svoje tekoče in minulo delo, za delo, ko je bil po zakonu dolžan delati več kot poln delovni čas, oz. osnova, ki je bila podlaga za plačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v poslovnem letu pred letom, v katerem je prišlo do začasne zadržanosti z dela. Upravičenec ima pravico do uskladitve nadomestila osebnega dohodka za porodniški dopust po šestih mesecih zadržanosti z dela. Nadomestilo osebnega dohodka se usklajuje z gibanjem nominalnih osebnih dohodkov vseh zaposlenih delavcev v SR Sloveniji, vendar nadomestilo ne sme biti višje od osebnega dohodka, ki bi ga prejel, če bi delal, in ne manjše, kot so minimalni življenjski stroški, ki jih dvakrat letno objavi Zavod SR Slovenije za statistiko.

Pravico do minimalnega porodnega nadomestila ima tudi združena kmetica. Pogoj za izvajanje te pravice pa je, da združeni kmetje sklenejo samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih v Skupnosti otroškega varstva Slovenije. Združeni kmetje Mercator-KZ Logatec imajo pravice in dolžnosti s podpisom samoupravnega sporazuma od 1. 8. 1982 dalje.

Osnova za porodno nadomestilo združeni kmetici je minimalni življenjski strošek.

V letu 1983 je prejelo nadomestilo osebne dohodka za porodniški dopust 90 upravičenek, od tega 2 združeni kmetici. Porodniški dopust je 83 upravičenek koristilo v obliki polne odsotnosti z dela, 1 upravičenka v obliki nepolne odsotnosti z dela, 6 upravičenek je koristilo daljši porodniški dopust, 5 upravičenek zaradi nege prizadetega otroka, ena pa zaradi nege dvojčkov.

Za nadomestilo osebnega dohodka za porodniški dopust je bilo v letu 1983 izplačanih 8.876.244,75 din. Sredstva za izplačilo nadomestil nakazuje Skupnost otroškega varstva Slovenije naši skupnosti v rednih mesečnih akontacijah in opravi poračun na podlagi letnega poročila.

b) Pravico do opreme za novorojenca ima vsak otrok, katerega mati ima stalno bivališče na območju SR Slovenije ali katerega roditelj ima na območju SR Slovenije lastnost delavca ali delovnega človeka, ki samostojno opravlja dejavnost.

V letu 1983 je prejelo zavitek za opremo novorojenca 149 upravičenek, od tega 12 upravičenek iz drugih republik.

III. ZAKLJUČKI IN PREDLOGI

Ugotavljamo, da smo dosegli na področju družbene vzgoje in varstva že dokaj visok standard. Verjetno je še dosti staršev, ki se spominjaj, v kakšnih razmerah so preživeli otroci dan v »starem vrtcu«.

Zaradi slabih delovnih in prostorskih pogojev se je odvijala samo redna dejavnost, vključenih pa je bilo 146 otrok. Z otvoritvijo novega vrtca, ki je pričel z delovanjem v decembru 1978, so se razmere občutno izboljšale, tako delovni in prostorski pogoji kot možnost vključitve večjega števila predšolskih otrok v organizirano družbeno varstvo. V januarju 1979 je pričel z dejavnostjo oddelek vrtca v Hotedršici, v oktobru 1982 pa oddelek v Rovtahn. Za otroke, ki niso v vrtcu, je organiziranih vedno več oblik vzgojnega dela. V sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, drugimi dejavniki v občini in občani samimi, si moramo prizadevati, da bi bili v vzgojne programe vključeni vsi predšolski otroci od 3. leta dalje in bi jim tako omogočili izenačene pogoje za njihov razvoj in življenje.

Pogoji, da bi lahko izpolnili zastavljene cilje:

1. Delovne organizacije morajo skupaj z vodstvi družbenopolitičnih organizacij, samoupravnimi in poslovnimi organi, strokovnimi in podobnimi službami na dnevne rede pogosteje vključevati problematiko družbenega varstva in vzgoje otrok svojih delavcev.

2. Tudi v krajevnih skupnostih naj v okviru vseh oblik političnega in samoupravnega organiziranja prislusneje potrebam krajanov in razpravljajo o problematiki družbenega varstva in vzgoje predšolskih otrok.

3. Delovne organizacije, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije, občani in delovni ljudje naj v okviru svojih oblik organiziranja pogosteje ocenjujejo delo delegacij in njihovih članov, pa tudi uresničevanje družbenega varstva in vzgoje otrok na sploh. Skupnosti naj sproti posredujejo konkretne predloge, pobude, mnenja in stališča za izboljšanje družbenega varstva in vzgoje, ki jih bomo skušali s skupnimi močmi realizirati.

4. Vsako leto je za sprejem v vrtec odklonjenih približno 30 otrok. Predvidena je pridobitev novih prostorov za vzgojno-varstveno dejavnost v soseski S-1 za Narodnim domom in v KS Tabor. Pri realizaciji programa samoprispevka prihaja do težav, zato apeliramo na krajevno skupnost in občane krajevne skupnosti, da poskušajo najti najbolj racionalno rešitev in se vključujejo v razreševanje tega problema.

5. V razne oblike vzgojnega dela moramo pritegniti čimvečje število otrok, ki niso vključeni v redno dnevno varstvo v vrtec. Pri pripravi programov moramo vključiti v delo tudi Društvo prijateljev mladine in Zvezo socialistične mladine Slovenije pri obveščanju staršev o raznih oblikah vzgojnega dela in pri razreševanju prostorskih problemov za izvajanje programov pa krajevne skupnosti.

6. V sodelovanju z delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi moramo zagotoviti denarne pomoči samo tistim otrokom, ki so je resnično potrebni.

V pomoč pri ugotavljanju stvarnega socialnega in materialnega položaja posamezne družine bo enotna skupna evidenca prejemnikov socialnovarstvenih pomoči.

7. V primerih, ko bo mogoče, moramo denarno pomoč otrokom zagotoviti v funkcionalni obliki za kritje stroškov varstva in prehrane v vrtcu, prehrane v šoli ipd., torej jo prilagoditi potrebam posameznega otroka v kraju, kjer družina živi.

8. Po delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih morajo organizirati razprave o samoupravnem sporazumu o socialnovarstvenih pomočeh in o prispevkih k socialnovarstvenim storitvam.

Na podlagi 1., 2. in 15. člena zakona o pokopališčih (Ur. list SRS, št. 49/55), 4. in 9. člena pravilnika o izvrševanju zakona o pokopališčih št. 26/56), 12. člena zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v Socialistični republiki Sloveniji (Ur. list SRS, št. 15/76) in 135. člena statuta občine Logatec (Ur. list SRS, št. 3/78) je Skupščina občine Logatec na seji zborna združenega dela in zborna krajevni skupnosti, dne sprejela

ODLOK

O pokopališkem redu in pogrebnih svečanostih v občini Logatec

1. člen

Določijo se pokopališča in pokopališki okoliši ter uveljavljajo ustaljeni običaji pri pokopu umrlih. Odlok zagotavlja slehernemu umrlemu dostojen pokop.

2. člen

Na območju občine Logatec so pokopališča: v mestnem naselju Logatec (KS Naklo in KS Tabor), Rovte, Hotedršica, Medvedje brdo, Hlevni vrh in Vrh nad Rovtami.

3. člen

Pokopališča na območju občine upravljajo in vzdržujejo krajevne skupnosti ali od njih pooblaščen organizacija združenega dela, ki se ukvarja s komunalno dejavnostjo, v skladu z zakonom o pokopališčih in s tem odlokem.

4. člen

Pokopališki okoliši posameznih pokopališč v občini Logatec so:

1. Okoliš pokopališča Naklo obsega del območja KS Naklo, razen naslednjih ulic oz. cest: Pod Grintovcem, Blekova vas, del Tržaške ceste od hišne številke 51 in 88 in Rovtarske ceste 40 in 42.

2. Okoliš pokopališča Tabor obsega preostali del naselja Logatec, Kalce in Žibrše od hišne številke 1 do vključno 29 ter 36 in 37 in Rovtarske Žibrše 39.

3. Okoliš pokopališča Rovte obsega naselje Rovte, Petkovec, Praprotno brdo in Rovtarske Žibrše, brez številke 39.

4. Okoliš pokopališča Medvedje brdo obsega naselje Medvedje brdo.

5. Okoliš pokopališča Hotedršica obsega naselja: Hotedršica, Ravnik, Novi svet in Žibrše od hišne številke 30 dalje, brez številke 36 in 37.

6. Okoliš pokopališča Hlevni vrh obsega naselje Hlevni vrh in del Lavrovca.

7. Okoliš pokopališča Vrh nad Rovtami obsega naselja: Vrh nad Rovtami, Hleviša in del Lavrovca.

5. člen

Naselja Laze, Jakovica in Grčarevec uporabljajo pokopališče v Planini in spoštujejo pokopališki red določen za to pokopališče.

Ob pokopu umrlih z dela naselij Račeva in Žirovski vrh se uporablja pokopališče Vrh nad Rovtami. Občani z Rovtarske ceste 40 in 42 uporabljajo pokopališče v Zaplani.

Pri pokopu se upoštevajo določila odloka občine, v kateri se vrši pokop.

6. člen

Za grobove morajo skrbeti lastniki oz. zakupniki grobov. Grob in njegova okolica mora biti

stalno primerno urejena, posuta s peskom ali urejena gredica.

Poškodovanje in onesnaževanje nagrobnih spomenikov, grobov, njihove okolice, nasadov, stez ter drugih objektov in naprav na pokopališčih je prepovedano in kaznivo. Vsako spremembo okolja pokopališča in grobov, postavljanje plošč in spomenikov ob zidu je dovoljeno le s pristankom organa krajevne skupnosti oz. upravljalca pokopališča.

Na pokopališčih je prepovedana vsaka vožnja z vozili ali dvokolesi.

Če zakupniki ne skrbijo sami za vzdrževanje grobov, lahko upravljalca pokopališča opravi potrebna dela na stroške zakupnika.

Grob mora biti izkopan v merah, ki jih predvideva pravilnik o izvrševanju zakona o pokopališčih.

Pri urejanju vzdrževanju in redu na pokopališču je potrebno upoštevati tudi določila zakona o grobiščih in grobovih borcev NOV (Ur. list SRS, št. 4/78).

Na prostoru pokopa je prepovedana uporaba ozvočenja, le v izjemnih primerih to dovoli oddelek za notranje zadeve.

7. člen

Prostor za grobove oddaja v uporabo za določen čas upravljalca pokopališča proti predhodnemu plačilu predpisane pristojbine.

Posameznemu zakupniku se sme dodeliti v uporabo prostor za največ dva groba.

Prostor za grobove borcev pradih v NOV in za grobove žrtev fašističnega nasilja se oddaja brez plačila pristojbine.

8. člen

Udeležencem pogrebne svečanosti, ki žele počastiti spomin umrlega, je zagotovljeno, da lahko svobodno in nemoteno prisostvujejo kot enakopravni udeleženci te svečanosti. Udeleženci pogrebne svečanosti so osebe, ki prisostvujejo pogrebu v lastnem imenu, in vsi, ki se udeležujejo pogreba kot predstavniki družbenopolitičnih in družbenih organizacij, državnih organov, organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, društev in verskih skupnosti.

9. člen

Pogreb s pokopom umrlega je družbena komemoracija in ima javno pietetni značaj. Za vsak pogreb je treba določiti vrstni red svečanosti. Slehernemu umrlemu mora biti zagotovljen dostojen pogreb.

10. člen

V kraju, kjer je mrliška vežica, je pokop umrlega obvezen iz mrliške vežice. V dogovoru med krajevnimi skupnostmi oz. na željo sorodnikov je mogoče mrliško vežico koristiti iz krajev, kjer te ni. Prevoz pokojnika mora biti opravljen v zato predpisanem vozilu.

11. člen

Upravljalci pokopališča morajo imenovati pogrebne odbore in vodje pogrebnih svečanosti, ki bodo skrbeli za organizacijo pogrebnih svečanosti.

Ta odbor določi osebe, ki opravljajo pogrebne svečanosti in govornike, med predstavniki krajevne skupnosti ter skrbi za ustrezno povezavo z organizacijami združenega dela, družbenopolitičnimi in drugimi organizacijami in društvi, katerih član je bil umrl, zaradi njihovega sodelovanja pri pogrebnih svečanostih.

Pri določanju osebe, ki se poslovijo od umrlega pred hišo v imenu družbe, je potrebno sodelovanje vaškega sveta, kjer je umrl živel.

12. člen

Upravljalci pokopališča sprejmejo pravila o pogrebnih svečanostih na svojem območju, ki morajo biti v skladu s tem odlokem in so njegova dopolnitev. S pravili se urejajo predvsem vprašanja upravljalca pokopališča in posebnosti pri pokopu v posamezni krajevni skupnosti.

13. člen

Od vsakega umrlega se mora posloviti predstavnik krajevne skupnosti, v kateri je živel, lahko pa tudi predstavnik drugih temeljnih samoupravnih organizacij, skupnosti in društev, katerih član je bil.

14. člen

Pogrebna svečanost se prične z dvigom krste ali žare umrlega z mrliškega odra, mrliške vežice ali mrliškega voza, ki pripelje pokojnika na določen kraj, od koder se prične pogrebni sprevod. V primeru, da svojci, OZD, DPO ali društva naročajo godbo ali pevce, pred pričetkom pogrebne spreveda zaigrajo ali zapojejo žalostinko. Po uvodni žalostinki sledi nagovor predstavnika krajevne skupnosti. Zatem sledijo poslovljni govori predstavnikov organizacij, društev in drugih ter verski obred, če je navzoč predstavnik verske skupnosti.

15. člen

Pogrebni sprevod se odvija od kraja, kjer se prične pogrebne svečanosti, do groba na pokopališču.

Če je na željo pokojnika ali njegovih najožjih svojcev pri pogrebu navzoč predstavnik verske skupnosti, se v kraju, kjer ni mrliške vežice javna pogrebna svečanost prekine za čas verskega obreda v sakralnem objektu. Če je v kraju mrliška vežica, se verske svečanosti pogreba opravi pri mrliški vežici.

16. člen

Pogrebni sprevod, ki ga vodi vodja pogrebne svečanosti, ima sledeč vrstni red:

Na čelu spreveda je slovenska zastava z žalnimi trakom, zastava narodnosti, kateri je umrl pripadal ali črna zastava, če je bil umrl tuji državljan. Nato se razvrstijo še druge zastave in prapori, godba, pevci, organizirane skupine družbenih organizacij (uniformirani gasilci, borci, taborniki), nosilci vencev, nosilci odlikovanj in priznanj umrlega, krsta ali žara umrlega, najožji svojci, govorniki ter drugi udeleženci pogreba.

Če se pogrebne svečanosti udeležijo predstavniki ali enote oboroženih sil ali milice, se razporedijo na čelo pogrebne spreveda takoj za zastavo oz. na način, kot to predpisujejo pravila oboroženih sil ali milice.

Če je pri pogrebu navzoč predstavnik verske skupnosti, gre le-ta v sprevedu pred krsto ali žaro umrlega. Verska obeležja in simboli se nosijo neposredno pred predstavnikom verske skupnosti ali ob krsti oz. žari umrlega.

17. člen

Ko pride pogrebni sprevod do groba, se krsta ali žara z umrlim položi v grob. Grob nato obstopijo svojci umrlega, nosilci zastav, praporov, odlikovanj in nosilci vencev. Za njimi se razporedijo drugi udeleženci pogrebne svečanosti.

Pri odprtem grobu sledi poslovljni govor predstavniki delovne organizacije, društva in drugih temeljnih organizacij in skupnosti, če ni bilo poslovlitve in govorov udeležencev na začetku svečanosti. Po govorih zaigra godba, če je prisotna, ali zapojejo pevci. Nato je pozdrav z zastavami in prapori. Predstavnik verske skupnosti lahko opravi obred na grobu potem, ko so vsi ostali opravili svoj del pogrebne svečanosti.

18. člen

Če pri pogrebu sodeluje častna enota z vojaškim ali lovskim orožjem, se ob pozdravu zastav in praporov v počastitev umrlega izstrelji častni strel, največkrat trikrat. Pri tem mora biti zagotovljena popolna varnost občanov in premoženja, za kar je odgovoren poveljnik enote.

19. člen

Na željo umrlega ali najožjih svojcev se lahko opravi pogreb umrlega v družinskem krogu v skladu z določili tega odloka.

20. člen

Najkasneje dve uri po končanem pogrebu je upravljalca pokopališča dolžan grob zasuti in začasno primerno urediti tako, da ne poškoduje sosednjih grobov.

21. člen

V primeru prevoza umrlega na upepelitev se lahko opravijo obredne svečanosti pred upepelitvijo umrlega ali po njej.

22. člen

Ožji sorodniki, fizična ali pravna oseba, ki je dolžna poskrbeti za pokop umrlega, mora najmanj 24 ur pred pogrebom obvestiti vodjo pogrebnega odbora v krajevni skupnosti.

Pogrebni odbor v krajevni skupnosti oz. pooblaščenca organizacija združenega dela, ki opravlja pogrebno službo, je dolžna o kraju in času pogreba pravočasno obvestiti javnost na krajevno običajen naslov.

Udeležbo predstavnika verske skupnosti pri pogrebu na željo umrlega ali ožjih svojcev zagotovijo svojci sami.

23. člen

Upravljalca pokopališča lahko za opravljanje nalog po tem odloku zbira namenska sredstva ali ustanovi sklad iz svojih dohodkov, prispevkov organizacij združenega dela ter posameznikov.

24. člen

Za pokop članov ZZB NOV Jugoslavije se uporablja poleg določil tega odloka tudi odlok zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije o pogrebnih svečanostih za člane ZZB NOV Jugoslavije na željo umrlega ali ožjih članov družine. Enako se upoštevajo tudi pravila drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društev. Morajo pa biti v skladu s tem odlokom.

25. člen

Z denarno kaznijo od 500 do 3.000 din se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki krši določila 3., 7., 11., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 20., in 23. člena tega odloka.

Za dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe z denarno kaznijo od 100 din do 1.000 din.

Z denarno kaznijo od 100 do 500 din se kaznuje fizična oseba, če krši določila 6., 10., 16., 19. in 22. člena tega odloka.

26. člen

Izvajanje določil tega odloka nadzoruje Oddelek za občno upravo občine Logatec.

27. člen

Z dnem, ko prične veljati ta odlok, preneha veljati odlok o pokopališkem redu v občini Logatec (Ur. list SRS števil. 37/67) in odlok o pokopališkem ceremonialu v občini Logatec (Ur. list SRS, števil. 26/74).

28. člen

Ta odlok prične veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE OBČINE
LOGATEC
RUDI LIPOVEC, i.r.

Na podlagi zakona o odlikovanjih (Ur. list SFRJ, št. 40/73 in 58/76) in sklepa 6. seje komisije za odlikovanja z dne 16. 2. 1984 objavlja komisija izvleček iz zakona o odlikovanjih SFRJ, da tako spodbudi vse temeljne organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti, da oblikujejo predloge in jih posredujejo občinski komisiji za odlikovanja.

Odlikovanja SFRJ naj bi spodbujala delovne ljudi, občane in kolektive, da bi s čim večjimi naporii prispevali k splošnemu napredku našega družbenega in gospodarskega razvoja, boljšim delovnim rezultatom in produktivnosti dela, uresničevanju ukrepov stabilizacije, razvoju znanosti in kulture, nadaljnjemu razvoju socialističnih samoupravnih odnosov v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih organizacijah in skupnostih ter razvoju delegatskega sistema. Velik pomen imajo pri krepitvi bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi, krepitvi splošne ljudske obrambe in družbene samozščite ter nadaljnjem uveljavljanju miroljubne in neuvrščene politike.

Odlikovanja SFRJ so znaki priznanja, ki se podeljujejo za delo ali za dejanja, ki zaslužijo splošno priznanje in odliko:

– za večletno uspešno in vidno delo, ki ima pomen za skupnost in družbo,

– za izredna, posamezno družbeno koristna dela ali delovne in druge velike uspehe, dosežene v krajšem časovnem obdobju, ob velikem naporu in požrtvovanju ali nevarnosti za zdravje in življenje.

Odlikovanja podeljuje predsedstvo SFRJ. Odlikujejo se lahko posamezniki, organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti, enote in zavodi oboroženih sil SFRJ ter tuji državljani, tuje in mednarodne ustanove in organizacije.

Vlogo pobudnikov za odlikovanje organizacij združenega dela, drugih organizacij in društev naj prevzemajo zveza sindikatov, socialistična zveza, organi družbenopolitičnih skupnosti ali gospodarska zbornica.

Pri izbiri je treba upoštevati delovne, samoupravne in druge rezultate ter uspehe, obenem pa tudi, kaj predstavlja organizacija ali društvo v širšem prostoru.

Pobude za odlikovanje organizacij združenega dela, drugih organizacij in društev naj vsebujejo jedrnat in vsebinsko jasne obrazložitve:

a) Opredeljujejo naj nadpovprečne rezultate dela, ki so plod prizadevanja celotne delovne organizacije in prispevajo k razvoju gospodarske panoge in splošnemu napredku kraja, republike in države.

Pobude naj opišejo samoupravni razvoj in pomen predlagane organizacije v širšem in ožjem družbenem prostoru.

b) Pobude za oblikovanje OZD in drugih organizacij s področja družbenih dejavnosti se podajo za večletno uspešno delo, ki ima pomen za skupnost in družbo.

c) Pobude za odlikovanje družbenim organizacijam in društvom naj vsebujejo pogoje, ki veljajo za organizacije združenega dela s področja družbenih dejavnosti, upoštevajoč, da gre pri teh društvi za prostovoljno, amatersko delo.

d) Pobude za odlikovanje organizacij za telesno kulturo in šport naj se podajajo za večletno uspešno delo ali za izredne dosežke na tekmovanjih.

Pri pripravi pobud za odlikovanja je treba upoštevati določila, da so OZD, druge organizacije in društva lahko odlikovana šele, ko delujejo

najmanj 25 let, in to s konstantnim uspehom, ponovno pa se lahko predlagajo za odlikovanje ob jubilejnih 50- ali 75-letnicah. Pobude za odlikovanje morajo biti izpolnjene na obrazcu OD-0 (DZS 0,17).

Izbiri kandidatov za odlikovanja SFRJ opravi komisije, ki delujejo v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih organizacijah in skupnostih. Komisije med delovnimi ljudmi in občani izberejo najboljše, take, ki z izjemnimi deli in nadpovprečnimi rezultati izstopajo. Med predlaganci naj bodo tudi mladi delavci, strokovnjaki, zlasti inovatorji in racionalizatorji.

Izključno za zasluge med NOB se odlikovanja ne podeljujejo več, zato naj komisije pri izbiri posameznikov, ki za zasluge NOB še niso bili odlikovani, upoštevajo tudi njihovo konkretno delo in aktivnost po vojni.

Komisije naj upoštevajo sklep predsedstva SFRJ, da se odlikovanja ob življenjskih in delovnih jubilejih podeljujejo le enkrat, in to samo najvidnejšim jugoslovanskim osebnostim, zato naj jubileji ne bodo vzrok za pripravo pobud za odlikovanja.

Vrste odlikovanj:

1. Medalja dela in redi dela vseh treh stopenj se podelijo za zasluge pri rednem delu na delovnem mestu, predvsem na področju gospodarstva.

2. Medalja in redi zaslug za narod se podelijo za zasluge pri družbenopolitičnem delu ali če se zaslugam na tem področju daje prednost pred zaslugami pri rednem delu, če gre za ponovno odlikovanje po že prejetih redih ali medalji dela in v primerih, ko se vrednosti sedanja aktivnost udeleženca NOB.

3. Red republike se podeli za posebne zasluge na področju javnega delovanja, ki pomeni prispevek k splošnemu napredku države. Ta vrsta odlikovanja je namenjena za zasluge pri delu, ki je javno ali javnosti znano, npr. družbenopolitično delo, delo v državnih organih in javnih službah, v tisku in publicistiki, književnosti in znanosti.

4. Red bratstva in enotnosti se podeli za posebne zasluge na področju političnega delovanja, s posebnim poudarkom na širjenju bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi. To odlikovanje se predlaga s posebno pozornostjo in obrazložitvijo, ki se po svoji specifičnosti nujno razlikuje od obrazložitve za druga odlikovanja.

Pobude morajo biti pripravljene na veljavnem obrazcu OD-L (DZS 0,18), odgovori v posameznih rubrikah pa morajo biti popolni, v skladu z navodili na zadnji strani obrazca.

Obrazložitev naj vsebuje:

1. kratek življenjepis (za osebe rojene pred letom 1929 naj bo naveden tudi podatek, kje so bile in kako so se opredelile v času NOB),

2. uspehe, rezultate in konkreten prispevek pri delu na delovnem mestu ter družbenopolitično aktivnost, kjer naj se navede konkretne zasluge in prispevek pri opravljanju posamezne funkcije in zadolžitve,

3. opis uspehov od prejema zadnjega odlikovanja do oblikovanja nove pobude ter ocena prispevkov pri delu, družbenopolitične aktivnosti in konkretne zasluge, zaradi katerih so posamezniki ponovno predlagani za odlikovanje. Pri oblikovanju pobude je treba upoštevati, da je od prejema zadnjega odlikovanja minilo najmanj 7 let.

Komisije v temeljnih sredinah naj predloge na pravilno izpolnjenih obrazcih pošljejo občinski komisiji za odlikovanja.

Zaradi dolgega postopka naj komisije v temeljnih sredinah nalogo pobudnika opravljajo stalno, upoštevati pa morajo, naj bi v enem letu v občini podelili največ 5 odlikovanj.

Podrobnejša navodila lahko dobite pri skupščini občine.

Komisija za odlikovanja pri SO Logatec